

(Continuare din pag.3.: Maud Olofsson.)

inițiativă", adică să încurajăm spiritul de inițiativă al oamenilor și economia de piață liberă. Aceste patru noțiuni, dacă privim în urmă în istorie, putem spune că au existat mereu, dar punerea lor în practică a fost cu totul altceva. Azi, față de cum era la începutul secolului XX, adică cerințele legate de mediul înconjurător, sunt cu totul altele față de cum erau ele la începutul secolului XX. Concepția despre spiritul de inițiativă, și despre spiritul de inițiativă contra lumea înconjurătoare, este cu totul alta azi. Dar eu cred că scheletul de bază al ideologiei, precum și ideile, valorile de bază ale partidului nostru, acestea s-au păstrat.

S.C.: Dacă veniți la putere anul viitor, care considerați că sunt cele mai importante probleme pe care doriți să le rezolvați?

M.O.: Sunt mai multe lucruri. Unul tratează tocmai despre "vitalitate în toată țara", adică să avem grijă să avem o creștere economică în întreaga țară, nu numai în regiunile marilor orașe; al doilea este despre "autodeterminare", adică să dăm oamenilor o posibilitate la autodeterminare mai mare prin, de exemplu, reducerea impozitelor pentru cei ce au venituri joase și normale, astfel încât ei să se poată descurca cu salariul propriu, și să crească influența democratică pentru comune; în al treilea rând este vorba despre "școală", adică să creem o școală care dă tuturor tinerilor o bună pornire în viață; al patrulea domeniu este legat de "calitatea vieții", adică dreptul la îngrijire, dar și dreptul la o viață și muncă favorabile creșterii copiilor, astfel încât să se poată uni copiii și viața de familie; un alt domeniu este "o economie în echilibru", care să poată face posibil să îndeplinim sarcinile pe care le avem; și în al șaselea rând, să facem astfel ca să putem avea "o societate multiculturală", să ne putem folosi cu adevărat de faptul că suntem de diferite sexe, naționalități, înclinații sexuale - este vorba aici despre felul de a vedea drepturile și valoarea tuturor oamenilor, ca aceasta să fie în avantajul societății noastre. Acestea sunt cele șase domenii de reformă cu care vrem să lucrăm.

S.C.: Vorbeam ieri cu un mic producător care se plângea că sunt foarte mari obstacole pentru micii producători, mai ales dubla impozare. Ce părere ai despre aceasta?

M.O.: Aceasta intră în programul nostru de "vitalizare a întregii țări", căci aici intră condițiile pentru întreprinderi. Noi priorităm micii producători, și în acest sens vrem să desființăm dubla impozare, de exemplu, să rezolvăm problema predării de la o generație la alta în cadrul micilor întreprinderi, să scădem taxele patronilor la micile întreprinderi, să simplificăm sistemele de reguli pentru întreprinderile mici, să facem astfel ca femeile să poată întemeia mici întreprinderi, ca imigranții să poată întemeia mici întreprinderi, să facem posibil să existe capital pentru a se putea întemeia întreprinderi și să se poată face economii în vederea întemeierii de întreprinderi. În plus, vrem să existe poșta, poliție, cale ferată, drumuri, învățământ, ca să existe o bază pentru a avea întreprinderi în toată țara. Ne preocupăm atât de condițiile de bază, cât și de a face să fie mai simplu pentru micile întreprinderi.

S.C.: Există sociologi care spun că Suedia, cu suprafața ei și, mai ales, lungă cum e, ar avea nevoie de cel puțin 20-25 milioane de locuitori ca să fie o piață, iar acest lucru nu ar fi posibil altfel decât prin imigrare. Ce părere ai despre această afirmație?

M.O.: Este interesant. În motiunea noastră politică despre politica regională, am scris chiar despre dorința de a avea o imigrare sporită, din mai multe motive: pe de o parte, considerăm că aceasta aduce ceva țării noastre, căci dacă ne uităm la Suedia din punct de vedere istoric, putem vedea că, de exemplu locul meu de baștină, Robertsfors, a fost întemeiat de

un scoțian și un irlandez. Multe dintre localitățile noastre ar părea să aibă un fapt al cărui s-au mutat niște oameni aici și că ei au venit cu impulsuri noi. Pe de altă parte, considerăm că există oameni care ar dori să se mute aici, știm acest lucru și credem că ei ar aduce un foarte mare aport țării. Așa că noi vrem să deschidem pentru o imigrare crescândă și să facem astfel ca aceasta să fie un aport pentru toată Suedia, nu numai pentru zonele marilor orașe.

Maud Olofsson primește un album despre România.
Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

S.C.: Se folosește noțiunea de "imigrant" pentru a acoperi, de fapt, mai multe categorii: imigranți care sunt cetățeni suedezi acum, unii care au aprobare de ședere și de lucru, dar sunt cetățeni altor state, și alții care așteaptă aceste aprobări de ședere și lucru. Consideri că ei trebuie să aibe aceleași drepturi și obligații în această țară ca și suedezi?

M.O.: În general, eu consider că, pe de o parte, trebuie să se grăbească rezolvarea cererilor celor care sunt luați în considerare pentru a primi aprobare de ședere permanentă ca să rămână aici, deoarece, eu consider că marele necaz astăzi îl constituie perioadele lungi de așteptare. Mulți se "naturalizează" aici în Suedia în acel timp, dar pe urmă sunt expulzați într-o țară la care ei nu vor să se reîntoarcă. Aceasta este prima parte. A doua parte consider că este dreptul la muncă și dreptul de a se autoîntreține. Aici consider că Suedia are motiv să fie autocritică. Cei care au venit aici și au drept să rămână undeva, trebuie și să aibe posibilitatea de a intra pe piața muncii. Este nevoie de o altă politică a pieții muncii, care să facă posibilă combinarea învățării limbii suedeze cu intrarea la muncă, să fie mai ușor să deschizi o întreprindere, să ai activitate de contact pentru a intra mai ușor în societatea suedeză - deci, grămezi de lucruri ca acestea care să facă totul mai simplu. Dacă ai dreptul să fii aici, să rămâi aici, atunci trebuie să ai și alte drepturi, comparat cu cel care doar se află sub cercetare ca să se vadă dacă are voie să rămână aici. Dar, poziția mea fundamentală este că cei care vin aici vor să-și facă datoria. La fel ca și atunci când noi plecăm și ne mutăm în străinătate, atunci și noi vrem să ne facem datoria. Acesta cred eu că este atitudinea de bază. Ori, noi nu am reușit să atingem acest scop la noi în țară.

S.C.: Consideri că imigranții trebuie să aibe drept la învățarea limbii materne?

M.O.: Da, deși consider că s-ar putea organiza în mai multe feluri. Dar cred că aceasta este un bun mijloc de a învăța și limba suedeză.

S.C.: Care este atitudinea Partidului de Centru față de UME (Uniunea Monetară Europeană)?

M.O.: Partidul a adoptat hotărârea conform căreia noi considerăm că nu trebuie să ne alăturăm la UME. Sunt mai multe motive, dar am să numesc două: primul, este un motiv democratic, căci noi considerăm că ar însemna să abandonăm dreptul nostru de a hotărâ în Suedia și să lăsăm aceasta unei

bănci centrale, care hotărăște pentru noi; celălalt se referă la faptul că noi considerăm că nu este vorba despre o zonă valutară unitară, ci că există mari diferențe regionale. Dacă ne uităm doar la Suedia azi, care este o zonă valutară unitară, putem vedea că, în ciuda perioadei de prosperitate economică, avem mari părți ale țării noastre care niciodată nu au remarcat perioada de prosperitate economică. Dacă extindem aceasta la întreaga zonă a UE, ne putem doar imagina ce mari diferențe regionale și ce tensiuni se vor crea cu această valută comună și unde nu ai puterea, puterea dată de stabilirea dobânzilor, pentru a putea dirija aceste lucruri ca să fie diferențe mai mici atunci când este depresiune într-o zonă și expansiune în alta. Acestea sunt cele două mari obiecțiuni pe care le avem împotriva UME.

S.C.: O altă problemă care se discută este intrarea Suediei în NATO. Ce părere ai despre aceasta?

M.O.: Nu, noi considerăm că nu. Considerăm că nu avem nici un motiv pentru aceasta. Noi vrem să fim nealineați și noi vrem să hotărâ independent ce atitudine să luăm în diferite conflicte. În schimb, noi vrem cu plăcere să colaborăm în cadrul UE în ceea ce privește tratarea crizelor conflictuale, prevenirea războaielor, acțiuni pentru păstrarea păcii și așa mai departe, în același fel în care noi vrem să lucrăm în cadrul ONU. Și noi vrem cu plăcere să lucrăm internațional pentru contracarea războaielor. Dar noi nu considerăm că NATO este locul unde să facem aceasta cel mai bine.

S.C.: Suedia are circa 8,9 milioane de locuitori. Din cifra aceasta, aproape 2 milioane sunt imigranți. Cea mai mare parte din aceștia sunt șomeri. Ce face Partidul de Centru pentru rezolvarea acestei probleme?

M.O.: Această situație a fost creată din mai multe motive:

- unul este politica pieții muncii, care a fost foarte mult axată pe aceea că mai întâi să înveți limba suedeză, și abia după aceea să primești de lucru. Eu cred că în acest domeniu trebuie să gândim altfel. Adică, un fel bun de a învăța suedeza este acela de a primi un loc de muncă. De aceea eu cred că, prin aporturi venite de la politica pieții muncii, se poate lucra cu întreprinderile particulare și sectorul public în vederea rezolvării acestui lucru;
- al doilea lucru este să se rezolve evaluarea studiilor. Aceasta înseamnă că sunt mulți imigranți care vin aici și au o pregătire foarte bună, dar poate că le lipsește câte ceva. Noi nu am putut încă rezolva această problemă, deși acum suntem cel puțin pe cale de a o face, cel puțin, dar nu am putut rezolva citirea studiilor făcute în alte țări și convertirea lor la un sistem suedez. Dacă rezolvăm aceasta, atunci putem folosi mai ușor forța de muncă care vine din alte țări ca să se stabilească aici;
- al treilea lucru se referă la recrutarea pentru sectorul public. Noi avem o foarte mare nevoie de forță de muncă și vom avea și în viitor în sectorul public. Și atunci este posibil ca, prin aporturi de instruire, să putem oferi învățământ și posibilități de muncă;
- iar al patrulea este legat de spiritul de inițiativă, condiții egale, adică dreptul la consultare, posibilități mai simple de finanțare pentru a putea iniția și dirija întreprinderi.

S.C.: De cele mai multe ori patronul, fie el statul, comuna sau cel particular, aduce ca argument, atunci când se fac selecțiile pentru ocuparea unui post, că imigranții nu vorbesc destul de bine suedeza. Întrebarea mea este: cât de bine trebuie să vorbești suedeza? Pentru că, dacă ai studiile făcute în Suedia, înseamnă că posezi cunoștințe suficiente pentru a te descurca pe piața muncii suedeze, căci altfel rămâne alternativa că învățământul suedez este prost și sunt trecuți la examene cei care nu au dovedit că posedă cunoștințele necesare de limbă pentru trecerea examenelor, nu?